

Nieuwe mogelijkheden voor praktijkonderwijs (PrO)

swv VO Zuid-Kennemerland VO 27-05

Claudia Stet
11 mei 2015

Met dank aan:
Jenny Looman
Lex Batstra
eduquality

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. De regelgeving	3
2.1. Huidige regeling en landelijke criteria voor PrO	3
2.2. Wat gaat er veranderen?	4
2.2.1. Verder gaan met dezelfde systematiek van toewijzing	4
2.3. Financieel kader en toezicht	5
2.4. Ondersteuningsmiddelen van het swv	5
3. Ontwikkelingen en cijfers PrO in drie samenwerkingsverbanden	6
3.1. Procedures in Zuid-Kennemerland, Amstelland en de Meerlanden en Midden-Kennemerland	6
3.2. Cijfers PrO in de swv's	7
4. Cijfers en ontwikkelingen in het swv Zuid-Kennemerland	8
4.1. Aantallen leerlingen per school	8
4.2. Inschatting toekomstige aantallen PrO	8
4.3. Financiën per school	9
4.4. Toekomstige financiën swv	9
Bijlage 1	
Criteria PrO en Iwoo (RVC)	10

1. Inleiding

Vanaf 1 januari 2016 worden het Leerwegondersteunend Onderwijs (lwoo) en het Praktijkonderwijs (PrO) geïntegreerd binnen Passend Onderwijs. Alle Samenwerkingsverbanden Voortgezet Onderwijs, dus ook het Samenwerkingsverband vo Zuid-Kennemerland, worden verantwoordelijk voor het beheer en de toewijzing van het ondersteuningsbudget lwoo en PrO.

Het naburige Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden heeft de notitie “Verkenning mogelijkheden nieuwe regelgeving lwoo en PrO” geschreven, waar de voorliggende notitie op gebaseerd is, vertaald naar de situatie in Zuid-Kennemerland. De notitie omvat een verkenning van het beleidsterrein, de huidige en toekomstige regelgeving komen aan de orde, er wordt gekeken hoe de ondersteuningsmiddelen PrO de laatste jaren waren verdeeld en wat de prognose is voor de toekomst.

Op 31 maart 2015 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel “Integratie van lwoo en PrO in passend onderwijs”. Op 1 augustus 2015 gaat de wet in. De regeling maakt een onderscheid in de mogelijkheden voor lwoo en PrO; daarom zijn er twee verschillende notities gemaakt: een voor lwoo en een voor PrO.

De opzet van deze notitie is daarmee als volgt:

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de regelgeving. Hoe ziet de regeling voor PrO er nu uit en wat gaat veranderen?

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het eigen swv en de omliggende samenwerkingsverbanden Amstelland en de Meerlanden en Midden-Kennemerland. Wat zijn hun procedures, hoe zit het met de cijfers?

In hoofdstuk 4 wordt de situatie van PrO in Zuid-Kennemerland in kaart gebracht. Wat zijn de cijfers per school? Om welk budget aan ondersteuningsmiddelen gaat het in het swv en per school? Is er de afgelopen jaren veel veranderd? Wat valt er te zeggen over de toekomst?

In de PrO-werkgroep zullen mogelijke scenario's voor de toekomst van PrO voor het swv Zuid-Kennemerland uitgewerkt worden.

2. De regelgeving

Praktijkonderwijs (hierna PrO te noemen) is een zelfstandige schoolsoort voor leerlingen van wie vaststaat dat overwegend een orthopedagogische en orthodidactische benadering is geboden, en van wie niet verwacht wordt dat ze een vmbo-diploma kunnen halen. In ons land leiden ongeveer 180 PrO-scholen zo'n 28.000 leerlingen tussen de 12 en 18 jaar op voor de arbeidsmarkt.¹

2.1. Huidige regeling en landelijke criteria voor lwoo – PrO²

Op dit moment worden leerlingen voor PrO aan het begin van hun vo-carrière geïndiceerd door Regionale Verwijzingscommissies (RVC's). RVC's geven lwoo- en PrO-beschikkingen af. Er zijn in Nederland 16 RVC's en zij beslissen op basis van landelijk vastgestelde criteria³ over de aanvraag van een vo-school, of leerlingen in aanmerking komen voor lwoo of PrO.

De RVC beoordeelt op grond van capaciteiten, leerachterstanden en sociaal-emotionele factoren. Alle RVC's hanteren dezelfde criteria. Jaarlijks wordt een lijst met testen vastgesteld die gebruikt mogen wordt om te onderzoeken of een leerling binnen de criteria valt.

Als sluitstuk op deze regeling heeft ieder samenwerkingsverband een wettelijk verplichte Permanente Commissie Leerlingbegeleiding (PCL). De PCL adviseert bij casussen waarbij niet aan de criteria van de RVC voldaan wordt en bij omzettingen van lwoo naar PrO en omgekeerd. Sommige swv's kiezen ervoor om bij de PCL, naast de wettelijk verplichte functies, nog andere functies onder te brengen.

Financiële situatie

De bekostiging van PrO-leerlingen bestaat, naast een vast bedrag per school, uit een exploitatiedeel en een personeel deel. Met ingang van 2014 is door de overheid een einde gemaakt aan de openeindfinanciering van PrO. Het vastgestelde totaalbedrag, op grond van de telling 1 oktober 2012, wordt per jaar evenredig verdeeld over de geïndiceerde leerlingen. Als er verhoudingsgewijs meer leerlingen geïndiceerd worden, wordt het ondersteuningsbudget per leerling naar beneden bijgesteld.

Tabel 1. Bekostiging PrO-leerlingen

jaar	personele bekostiging	exploitatiebekostiging	totaal
2012	9125	1159	10.284
2013	9060	1187	10.247
2014	9129	1279	10.408
2015	9141	1317	10.458

Van het totaalbedrag per leerling in 2015 is € 4100 ondersteuningsbekostiging⁴.

¹ Website Ministerie van Onderwijs: www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw

² Website Passend Onderwijs: www.passendonderwijs.nl

³ zie bijlage 1

⁴ Bron: DUO "bekostiging lichte ondersteuning" (feb 2015)

2.2. Wat gaat er veranderen?⁵

In de komende jaren wordt PrO geïntegreerd in Passend Onderwijs.

- Vanaf 1 januari 2016 worden de samenwerkingsverbanden verantwoordelijk voor de toewijzing van het ondersteuningsbudget lwoo en PrO;
- Het swv geeft dan aan leerlingen voor wie het PrO de best passende onderwijsplek is, een toelaatbaarheidsverklaring voor het PrO af. Deze TLV is landelijk geldig;
- De overheid is van plan om in 2018 de landelijke criteria voor lwoo en PrO los te laten. Daarvoor is nieuwe wetgeving nodig. In de komende tijd zal nieuwe wetgeving gemaakt worden en er zal een onderzoek naar verevening starten. Het is dus nog niet duidelijk of er verevening komt en als er verevening komt hoe de berekening dan zal zijn. De uitslag van het onderzoek wordt verwacht in het jaar 2016.

Vanaf 2016 gaat het budget dat is vastgesteld op grond van de percentages lwoo en PrO van de telling van 1 oktober 2012 over naar het swv. Het swv gaat deze ondersteuningsmiddelen dan toewijzen. In feite komen de lichte ondersteuningsmiddelen voor lwoo en PrO dan bij de lichte ondersteuningsmiddelen⁶ die het swv al beheert.

Voor lwoo kan het swv kiezen om, vooruitlopend op het loslaten van de landelijke criteria in 2018, eigen criteria op te stellen (opting out). Voor het PrO bestaat deze mogelijkheid niet: de landelijke criteria blijven in ieder geval tot 2018 gehandhaafd.

2.2.1. Verder gaan met dezelfde systematiek van toewijzing

Per 1 januari 2016 vervalt de RVC. Het swv-vo krijgt de beschikking over het budget en krijgt de taak om op aanvraag te verklaren dat de leerling is aangewezen op PrO: dit heet een 'Toelaatbaarheidsverklaring' (TLV).

Tevens geldt dat de 'TLV – PrO':

- door alle vo-scholen aangevraagd kunnen worden. In verband met de zorgplicht van alle scholen is hiervoor gekozen;
- de hele vo-schoolloopbaan van de leerling geldig zijn;
- in heel Nederland geldig zijn. Bij verhuizing hoeft geen nieuwe aanwijzing of TLV aangevraagd te worden;
- de school waarop de leerling zit (en niet het woonadres) bepaalt onder welk swv de leerling valt. Dat swv bekostigt de leerling;
- het hele jaar door kan worden aangevraagd. Tellingen van de bekostiging vinden alleen op 1 oktober plaats. Er is geen hertelling van de 1 oktobertelling tot 15 november meer.
- De 'TLV – PrO' kan alleen verzilverd worden op een Praktijkschool⁷.
- Alle beschikkingen die voor 1 januari 2016 afgegeven zijn blijven de hele schoolloopbaan van de leerlingen geldig. Vanaf 1 augustus 2016 kunnen alleen nog nieuwe beschikkingen die door het swv afgegeven zijn verzilverd worden.

⁵ OCW Wetsvoorstel 'Integratie lwoo en PrO in passend onderwijs'

⁶ Regionaal zorgbudget, Rebound, Herstart en Op de Rails

⁷ in de praktijk kan een leerling met een TLV PrO wel ingeschreven staan op een lwoo-school, maar geldt dan qua bekostiging als lwoo-leerling.

De toewijzing van lwoo en PrO brengt het swv onder bij een commissie, waarin een deskundige op het gebied van lwoo – PrO zitting heeft. Deze verplichting wordt door de overheid nog vastgelegd in een algemene maatregel van bestuur.

2.3. Financieel kader en toezicht

Vanaf 1 januari 2016 geldt voor alle swv's een regiobudget dat wordt vastgesteld op basis van het percentage lwoo- en PrO-leerlingen in het swv met de telling van 1 oktober 2012. Vanaf 2016 verdeelt het swv de lwoo- en PrO-ondersteuningsmiddelen.

Geeft het swv minder uit aan PrO-lwoo dan het vastgestelde percentagebedrag, dan gaat het overgebleven bedrag bij de resterende lichte ondersteuningsmiddelen van het swv.

Geeft het swv meer uit aan PrO-lwoo, dan wordt het budget aangevuld uit het lichte ondersteuningsbudget van het swv. Mocht dit uitgeput zijn, dan wordt dit aangevuld uit de lumpsum van alle deelnemende besturen/scholen van het swv.

Het normbedrag voor ondersteuningsbekostiging voor zowel een PrO- als een lwoo-leerling is gesteld op € 4.100,- per leerling. Het is een bedrag bovenop de basisbekostiging voor de leerling.

Het PrO ontvangt nu als totale bekostiging ongeveer € 10.458,- voor een leerling.

De inspectie houdt toezicht op de swv's en de rechtmatige besteding van middelen.

Het toezicht richt zich op de invulling en uitvoering van het ondersteuningsplan. Daarnaast blijft het reguliere toezicht vanuit het toezichtkader VO op scholen die PrO uitvoeren bestaan.

2.4. Ondersteuningsmiddelen van het swv

Sinds 1 augustus 2014 is het swv verantwoordelijk voor de toewijzing van zware onderwijssteuning. Het betreft de onderwijssteuning die tot dat moment werd toegewezen door de Commissies voor de Indicatiestelling (Cvi) van de Regionale Expertise Centra voor cluster 3- en 4-onderwijs⁸. Deze vormen van onderwijssteuning worden aangeboden op scholen voor voortgezet speciaal onderwijs.

Het swv is al verantwoordelijk voor de verdeling van een gedeelte van de lichte ondersteuningsmiddelen (in het verleden Rebound, Herstart, Op de Rails, Regionaal Zorgbudget). Vanaf 2016 beheert het swv ook de lichte ondersteuningsmiddelen voor lwoo en PrO waarmee het de verantwoordelijkheid krijgt voor het beheer en de toedeling van alle ondersteuningsbudgetten.

Van de 490 Zuid-Kennemerlandse vso-leerlingen bezoeken er 351 een vso-school binnen de eigen regio (72%).

Van de totale leerlingpopulatie op de scholen in Zuid-Kennemerland (564 leerlingen) is 37% afkomstig uit een andere regio; meestal Midden-Kennemerland en Amstelland en de Meerlanden.

⁸ onderwijs aan leerlingen met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek (cl4), zeer moeilijk lerende kinderen, kinderen met een lichamelijke en/of meervoudige beperking en chronisch zieke kinderen en kinderen met epilepsie (cl3).

3. Ontwikkelingen en cijfers PrO in drie samenwerkingsverbanden

3.1. Procedures in Zuid-Kennemerland, Amstelland en de Meerlanden en Midden-Kennemerland

De huidige PrO-regeling is een landelijk vastgestelde regeling.

Scholen voor praktijkonderwijs vragen zelf beschikkingen PrO aan bij de Regionale Verwijzingscommissie (RVC). De RVC wijst beschikkingen toe op grond van landelijk vastgestelde criteria die genoemd zijn in bijlage 1.

De RVC-regio's zijn geografisch anders ingedeeld dan de swv-regio's:

- Het swv Zuid-Kennemerland en Amstelland en de Meerlanden valt onder regio 13 Kennemerland
- Het swv Midden-Kennemerland valt onder regio 15 Noordwest-Holland

De procedures voor de aanvraag van lwoo in de drie swv's zijn vergelijkbaar en starten in het Primair Onderwijs (PO). In Zuid- en Midden-Kennemerland worden op de basisschool IQ-testen, drempeltoetsen en sociaal-emotionele testen afgenomen. Als dat niet gebeurt is en de VO-school denkt dat de leerling toch in aanmerking komt voor PrO, dan kunnen de tests ook nog op de VO-school afgenomen worden. Het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland vergoedt deze testen en toetsen op de basisscholen.

In Amstelland en de Meerlanden geven PO-scholen op grond van scores aan of zij denken dat een leerling in aanmerking komt voor PrO en zorgen veelal de VO-scholen voor de testen, zij melden de leerlingen met een dossier aan bij de RVC om een beschikking te krijgen.

Daarnaast heeft ieder swv een wettelijk verplichte PCL (Permanente Commissie Leerlingbegeleiding). De PCL kan adviseren en beschikkingen omzetten (van PrO naar lwoo of omgekeerd).

In Zuid-Kennemerland wordt de PCL per 1 augustus 2015 opgeheven, het toewijzen van aanvragen voor zorgbudgetten (individuele arrangementen) wordt dan overgenomen door de TVO-commissie.

3.2. Cijfers VO in de samenwerkingsverbanden

Tabel 4. Aantallen schoolgaande leerlingen (totaal PrO, lwoo en regulier VO) en aantallen PrO per swv 2011 - 2013.

	2011 ⁹	2012 ⁹	2013 ⁹	2014 ¹⁰
swv Zuid-Kennemerland	18.394 VO 381 PrO	18.822 VO 390 PrO	19.060 VO 394 PrO	19.392 VO 447 PrO
Percentage PrO	2,07%	2,07%	2,07%	2,31%
swv Midden-Kennemerland	8.165 VO 161 PrO	8.296 VO 156 PrO	8.437 VO 153 PrO	
Percentage PrO	1,97%	1,88%	1,81%	
swv Amstelland de Meerlanden	15.731 VO 293 PrO	16.070 VO 299 PrO	16.484 VO 353 PrO	
Percentage PrO	1,86%	1,86%	2,14%	
Landelijk Percentage PrO	2,80%	2,84%	2,93%	

Uit deze tabel blijkt dat het percentage PrO-leerlingen in Zuid-Kennemerland tot 2014 zeer stabiel was. In schooljaar 2014-2015 is er een behoorlijke stijging opgetreden. Het percentage PrO ligt ruim onder het percentage van het landelijk gemiddelde.

In het swv Midden-Kennemerland is het aantal PrO-leerlingen gedaald, ook het percentage is afgenomen. Midden-Kennemerland zit onder het landelijk gemiddelde.

In Amstelland en de Meerlanden is het aantal PrO-leerlingen in 2013 flink gestegen (van 299 in 2012 naar 353 in 2013 is een toename van 18%), maar omdat ook het totaal aantal leerlingen is toegenomen is het PrO-aandeel daarvan wat minder sterk gestegen.

⁹ www.passendonderwijs.nl, kengetallen-leerlingontwikkeling

¹⁰ Bron: bekostigingsoverzicht DUO feb 2015

4. Cijfers en ontwikkelingen in het swv Zuid-Kennemerland

In Zuid-Kennemerland zijn er op dit moment drie PrO-scholen, te weten Praktijkcollege De Schakel, Tender College IJmuiden en Oost ter Hout.

In 2014 is geïnventariseerd hoe de scholen de PrO-middelen inzetten. Daaruit bleek dat het budget ingezet wordt om schoolbreed kleine klassen te maken en extra ondersteuning aan te bieden.

4.1. Aantallen PrO-leerlingen per school

Tabel 5. Overzicht leerlingenaantal PrO-scholen in Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland over 4 jaren¹¹

School	2011	2012	2013	2014
De Schakel	125	128	128	141
Tender College IJmuiden	109	77	91	104
Oost ter Hout	158	185	194	199
<i>totaal</i>	392	390	413	444

4.2. Inschatting toekomstige aantallen lwoo en PrO

De afdracht van ondersteuningsbekostiging (een bedrag per leerling vastgesteld door OCW) aan lwoo en PrO wordt uitgevoerd door DUO vanaf 1-1-2016. Wanneer de *procentuele* deelname lwoo en/of PrO toeneemt ten opzichte van het meetmoment 1-10-2012 is de bekostiging niet toereikend en legt het swv het verschil bij uit de overige middelen lichte ondersteuning.

Tabel 6. Inschatting lwoo en PrO (toekomst)

	2014	2015	2016	2017	2018	2023	2028
totaal VO	19.392	22.902	22.969	23.028	22.866	22.409	21.755
lwoo+PrO	2275	2.883	2.908	2.862	2.815	2.765	2.707
aandeel in totaal	11,73%	12,58%	12,66%	12,43%	12,31%	12,33%	12,44%
stijging t.o.v. 2014		0,85%	0,93%	0,7%	0,58%	0,6%	0,71%

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is er in 2015 en 2016 een stijging in het aantal lwoo/PrO-leerlingen te verwachten die in de daarop volgende jaren weer afneemt.

Deze cijfers zijn gebaseerd op een inschatting (cijfers gebaseerd op data DUO "leerlingenprognose vo 2008-2033") en moeten daarom met de nodige terughoudendheid bekeken worden.

¹¹ Bron: inventarisatie swv-ZK, teldatum 1 oktober. Aantallen zijn door de scholen zelf opgegeven en wijken af van de DUO-aantallen.

4.3. Financiën per school

De onderstaande tabel geeft een indicatie van de extra bekostiging die de scholen ontvangen op basis van de telling 1 oktober 2014. Er is gerekend met een bedrag van € 4.100,- (bekostiging lichte ondersteuning 2014-2015)¹².

Tabel 7. Indicatie extra bekostiging

School	Aantal PrO	Extra bekostiging
De Schakel	141	€ 578.100
Tender College IJmuiden	104	€ 426.400
Oost ter Hout	199	€ 815.900
<i>totaal</i>	<i>444</i>	<i>€ 1.820.400</i>

4.4. Toekomstige financiën swv

Het normbudget lwoo/PrO is voor het swv Zuid-Kennemerland vastgesteld op € 9.192.200,-. Dit budget is vastgesteld op basis van het deelnamepercentage lwoo – PrO van 1 oktober 2012 (en de ramingen daarna). Het landelijk deelnamepercentage lwoo was op 1 oktober 10,71%. Het landelijk PrO-deelnamepercentage was 2,84%.

De lichte ondersteuningsmiddelen zijn vanaf 2016 verbonden aan de eigen regionale percentages in vergelijking met de landelijke. Zoals duidelijk is geworden in hoofdstuk 3 ligt het totaalpercentage lwoo en PrO van Zuid-Kennemerland tot nu toe onder het landelijke percentage.

Het is belangrijk deze percentages goed te blijven volgen. Het is nog niet zeker of deze percentages een rol gaan spelen bij de verevening.

¹² Regeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 28 november 2013, nr. VO/F-561596

Bijlage 1 Criteria PrO en Iwoo

Artikel 4. Beoordelingscriteria regionale verwijzingscommissie

- 1. Een regionale verwijzingscommissie baseert per aanvraag als bedoeld in [artikel 3](#) de beschikking over de indicatiestelling uitsluitend op:
 - a. de door het bevoegd gezag gegeven motivering die gebaseerd is op ervaringen met de leerling in het onderwijsleerproces, zoals die onder meer blijken uit het onderwijskundig rapport, bedoeld in [artikel 10e, vierde lid](#), en [10g, tweede lid, van de wet](#),
 - b. de leerachterstand van de leerling,
 - c. het intelligentiequotiënt van de leerling, en
 - d. indien dat noodzakelijk is voor het vormen van een oordeel, de resultaten van een of meer persoonlijkheidsonderzoeken met betrekking tot prestatiemotivatie, faalangst en emotionele instabiliteit die een beeld geven van de sociaal-emotionele problematiek van de leerling in relatie tot de leerprestaties, en
 - e. indien het een aanvraag voor praktijkonderwijs betreft: de zienswijze van de ouders.

- 2. De leerachterstand van de leerling is de uitkomst van 1 minus (DLE/DL), waarin DLE de afkorting is van didactische leeftijdseenheden en het aantal maanden onderwijs is dat behoort bij het niveau dat de leerling feitelijk heeft bereikt en DL de afkorting is van didactische leeftijd en het aantal maanden is dat een leerling vanaf groep 3 in de perioden van september tot en met juni was ingeschreven bij een school als bedoeld in de [Wet op het primair onderwijs](#) of de [Wet op de expertisecentra](#).

- 3. De regionale verwijzingscommissie wijst de aanvraag voor praktijkonderwijs uitsluitend toe, indien de leerling:
 - a. een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte van 55 tot en met 80, en
 - b. een leerachterstand heeft op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand gelijk is aan of groter is dan 0,5.

- 4. De regionale verwijzingscommissie wijst de aanvraag voor leerwegondersteunend onderwijs uitsluitend toe, indien de leerling:
 - a.
 - 1°. een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte 75 tot en met 90, en
 - 2°. een leerachterstand heeft op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand is gelegen binnen de bandbreedte van 0,25 tot 0,5, of

- o b.
 - 1° een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte 91 tot en met 120, en
 - 2°. een leerachterstand heeft op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand is gelegen binnen de bandbreedte van 0,25 tot 0,5, en
 - 3°. een sociaal-emotionele problematiek heeft als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d.
- 5. Voor een leerling die wat intelligentiequotiënt of leerachterstand betreft, voldoet aan de vereisten voor indicatiestelling voor praktijkonderwijs en die wat de overige vereisten betreft voldoet aan de vereisten voor indicatiestelling voor leerwegondersteunend onderwijs, kan een beschikking omtrent indicatiestelling voor praktijkonderwijs of voor leerwegondersteunend onderwijs worden afgegeven, afhankelijk van de door het bevoegd gezag gegeven motivering, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a.

Artikel 4a. Aanvragen en beschikkingen t.b.v. bijzondere groepen leerlingen

- 1. Op grond van artikel 10g, vijfde lid, van de wet kan het bevoegd gezag van een school voor praktijkonderwijs een aanvraag tot indicatiestelling bij een regionale verwijzingscommissie indienen voor een leerling voor wie naar het oordeel van dat bevoegd gezag het zorg- en onderwijsaanbod van het praktijkonderwijs het beste aansluit bij de behoeften van deze leerling en die:
 - o het voorbereidend beroepsonderwijs of het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs bezoekt en op leerwegondersteunend onderwijs is aangewezen, met:
 - 1°. scores op de criteria, bedoeld in artikel 4, in het grensvlak van het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs,
 - 2°. naar het oordeel van het bevoegd gezag een toegenomen problematiek nadat de beslissing is genomen dat de leerling op leerwegondersteunend onderwijs is aangewezen, of
 - 3°. naar het oordeel van het bevoegd gezag een stapeling van andersoortige problematiek dan wordt beoordeeld in het onderzoek of de leerling is aangewezen op leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs, dan wel
- 2. Het bevoegd gezag dient een aanvraag tot indicatiestelling voor praktijkonderwijs voor een leerling als bedoeld in het eerste lid in bij de regionale verwijzingscommissie.
- 3. De regionale verwijzingscommissie baseert de beschikking over de indicatiestelling uitsluitend op de volgende, bij de aanvraag gevoegde, gegevens:
 - o a. een kopie van de beslissing dat de leerling is aangewezen op leerwegondersteunend onderwijs, of een kopie van de positieve indicatie van de

commissie voor de indicatiestelling, bedoeld in artikel 28c van de Wet op de expertisecentra,

- b. de op schrift gestelde zienswijze en instemming van de ouders,
 - c. een advies van de permanente commissie leerlingenzorg van het samenwerkingsverband waar de verwijzende school voor voorbereidend beroepsonderwijs of voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs aan deelneemt, of van het samenwerkingsverband van de school voor praktijkonderwijs voor leerlingen die niet afkomstig zijn van het voorbereidend beroepsonderwijs of als middelbaar algemeen voortgezet onderwijs,
 - d. een motivering waaruit blijkt dat de leerling behoort tot een doelgroep bedoeld in het eerste lid, en
 - e. een leerling-dossier.
- 4. Het leerling-dossier bevat in elk geval:
 - 1°. het handelingsplan of de onderwijskundige rapportage over de leerling,
 - 2°. een beschrijving van de activiteiten van het verwijzende bevoegd gezag in het kader van de begeleiding van de leerling, en van de resultaten van die activiteiten,
 - 3°. een document dat aangeeft welke externe deskundigen voor advies of hulp zijn ingeschakeld bij de begeleiding van de leerling,
 - 4°. een beschrijving van de risico's die zich naar verwachting zullen voordoen indien de leerling voorbereidend beroepsonderwijs, middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs blijft volgen, en
 - 5°. mogelijk relevante test- en toets gegevens.